

Miljø- og
Fødevarerministeriet
Departementet

Den 7. oktober 2019
MFVM 910

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om udkast til Kommissionens gennemførelsesforordning xx/xx af dd.mm.2019 om ændring af bilag III til Kommissions gennemførelsesforordning (EU) nr. 1107/2009 om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler (Komitésag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen foreslår ændringer i bilag III til gennemførelsesforordning (EU) nr. 1107/2009 om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler. Bilag III er listen over hjælpestoffer, der ikke må bruges i plantebeskyttelsesmidler, dette bilag har hidtil stået tomt i forordning 1107/2009. Hvis forslaget bliver vedtaget vil en række hjælpestoffer blive listet som uacceptable i plantebeskyttelsesmidler og opført på bilag III til pesticidforordningen. Uacceptable hjælpestoffer defineres i forslaget som stoffer, der har følgende iboende egenskaber: De er kræftfremkaldende, skadelige for forplantningen eller fostre eller skadelige for arveanlæggene i de højeste kategorier. Desuden omfattes stoffer, som er svært nedbrydelige i miljøet, ophobes i fødekæden og er toksiske. Endelig omfattes stoffer, som er identificeret som hormonforstyrrende i henhold til biocidforordningen eller i henhold til kemikalielovgivningen (REACH), hvis det er foreslået af en medlemsstat. Forslaget sætter yderligere en grænseværdi på 0.01% for utilsigtet indhold af en uacceptabel co-fomulant (som urenhed) i sprøjtemidler. Sidst indføres et krav til medlemslandene om gennemgang af indholdsoplysninger for alle nationalt godkendte sprøjtemidler for at undersøge om disse indeholder uacceptable hjælpestoffer, og i givet fald tilbagetrække godkendelserne inden for to år. Forslaget forventes sat til afstemning i den stående komité for planter, dyr, fødevarer og foder den 21.-22. oktober 2019. Der er ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for regioner og kommuner, men der kan være administrative konsekvenser for staten, da medlemsstaterne skal undersøge om alle nationalt godkendte midler indeholder de på bilag III listede uacceptable hjælpestoffer, og i givet fald tilbagetrække godkendelsen af disse midler. Det er vanskeligt at kvantificere de erhvervsøkonomiske konsekvenser, da de vil afhænge af, hvilke sprøjtemidler, der eventuelt vil blive forbudt som følge af indhold af uacceptable hjælpestoffer. Det vurderes, at konsekvensen for beskyttelsesniveauet i Danmark ved de foreslåede ændringer af gennemførelsesforordning 1107/2009 potentielt vil være positivt, da uacceptable co-fomulanter, som kan være skadelige for menneskers sundhed og miljøet, forbydes. Regeringen mener endvidere, at det er positivt, at Kommissionen nu har foreslået en række stoffer til opførelse som uacceptable co-fomulanter på bilag III, da Danmark igennem flere år har arbejdet aktivt i EU for at identificere og liste uacceptable hjælpestoffer. Regeringen agter på den baggrund at støtte Kommissionens forslag, idet der lægges vægt på at få fastsat kriterier for uacceptable hjælpestoffer både for de iboende egenskaber og for risikovurdering, at få fastsat en proces for identificering og indberetning af uacceptable hjælpestoffer samt for fjernelse af hjælpestoffer, som ikke længere er uacceptable

samt en proces for løbende opdatering af bilag III, så listen bliver dynamisk og at koncentrationsgrænserne for utilsigtede hjælpepestoffer ikke unødigt hæves men holdes så lavt som muligt af hensyn til miljø og sundhed.

Baggrund

Kommissionen har fremlagt udkast til Kommissionens gennemførelsesforordning xx/xx af dd.mm.2019 om ændring af bilag III til Kommissions gennemførelsesforordning (EU) nr. 1107/2009 om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler.

Forslaget har hjemmel i forordning 1107/2009 om plantebeskyttelsesmidler især artikel 27, stk. 2.

Forslaget behandles i en undersøgelsesprocedure i den stående komité for planter, dyr, fødevarer og foder. Afgiver Komitéen en positiv udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver Komitéen en negativ udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen ikke forslaget, idet Kommissionen inden for to måneder kan forelægge Komitéen et ændret forslag eller indenfor en måned kan forelægge forslaget for appeludvalget. Afgives der ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal, kan Kommissionen indenfor to måneder forelægge komitéen et ændret forslag eller indenfor en måned forelægge forslaget for appeludvalget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en negativ udtalelse om forslaget, kan Kommissionen ikke vedtage forslaget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en positiv udtalelse, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver appeludvalget ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal kan Kommissionen på egen hånd vedtage forslaget.

Forslaget forventes sat til afstemning i den stående komité for planter, dyr, fødevarer og foder den 21.-22. oktober 2019.

Formål og indhold

Det nuværende forslag om stoffer til opførelse på bilag III er udarbejdet dels på baggrund af forslag fra de enkelte medlemslande, dels af en arbejdsgruppe bestående af Kommissionen og en række medlemsstater, som har haft til opgave at identificere stoffer til listen. Gruppen har desuden stillet forslag om fastsættelse af kriterier for uacceptable hjælpepestoffer samt forslag til proces for optagelse af yderligere stoffer på bilag III. Imidlertid er ikke alle gruppens anbefalinger blevet inkluderet i Kommissionens endelig forslag til ændring af bilag III.

Det foreløbige forslag drejer sig om ændring af Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 1107/2009 om plantebeskyttelsesmidler. Ændringen drejer sig om at opføre en række stoffer på bilag III til forordning 1107/2009. Bilag III indeholder listen over uacceptable hjælpepestoffer (hjelpepestoffer) i plantebeskyttelsesmidler.

Forslaget lister en række uacceptable hjælpepestoffer, men listen skal være dynamisk og skal udvides i takt med, at flere uacceptable hjælpepestoffer bliver identificeret. Forslaget anfører baggrunden for at optage en række stoffer på bilag III som uacceptable hjælpepestoffer.

Som udgangspunkt vil listen over uacceptable hjælpepestoffer omfatte stoffer, der falder for afskæringskriterierne, som er kræftfremkaldende, skadelige for forplantningen eller fostre eller skadelige for arveanlæggene i de værste kategorier. Desuden omfattes også stoffer som er svært nedbrydelige i miljøet, ophobes i fødekæden og toksiske. Yderligere omfattes stoffer som er identificeret som hormonforstyrrende i henhold til biocidforordningen eller i henhold til kemikalielovgivningen (REACH), samt enkelte stoffer som er toksiske på anden baggrund og forbudt i pesticid- eller i biocidregi.

Forslaget indeholder derimod ikke egentlige kriterier for fremtidig identifikation af uacceptable hjelpepestoffer, og det beskriver heller ikke en egentlig proces for at foreslå og optage yderligere stoffer på

bilag III. Med hensyn til grænsen på 0.01% for utilsigtede urenheder i PPP, ønskede Danmark en lavere grænseværdi.

Ændringerne Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Gennemførelsesforordning 1107/2009 er direkte gældende i Danmark.

Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Hvis forslaget bliver vedtaget, vil en række stoffer, som er identificeret som uacceptable hjælpestoffer blive opført på bilag III til forordning 1107/2009. Der vil ikke være lovgivningsmæssige konsekvenser af forslaget.

Økonomiske konsekvenser

Der er ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for regioner og kommuner, men der kan være marginale administrative konsekvenser for staten, da medlemsstaterne skal undersøge om alle nationalt godkendte midler indeholder de på bilag III listede uacceptable hjælpestoffer, og i givet fald tilbagetrække godkendelsen af disse midler. Forslaget skønnes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser.

Det er vanskeligt at kvantificere de erhvervsøkonomiske konsekvenser, da de vil afhænge af, hvilke sprøjtemidler, der eventuelt vil blive forbudt som følge af indhold af uacceptable hjælpestoffer.

Beskyttelsesniveauet og andre konsekvenser

Det vurderes, at konsekvensen for beskyttelsesniveauet i Danmark ved de foreslåede ændringer af gennemførelsesforordning 1107/2009 vil være positivt, da uacceptable hjælpestoffer, som kan være skadelige for menneskers sundhed og miljøet, forbydes.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i EU Miljøspecialudvalget.

Det Økologiske Råd støtter at få fastsat kriterier for uacceptable hjælpestoffer, og at der fastsættes en proces for identifikation og indberetning, samt at der arbejdes for en lavere grænseværdi.

Dansk Planteværn finder det betænkeligt, at man ikke kender omfanget af de økonomiske konsekvenser for de involverede erhverv. Mere generelt efterlyser Dansk Planteværn desuden, at forslaget indeholder kriterier for identifikation af uacceptable hjælpestoffer.

Hertil bemærkes det, at en screening fra en anden EU medlemsstat har konkluderet, at kun ganske få af de listede hjælpestoffer er indeholdt i sprøjtemidler på deres nationale marked. Der er en stor sandsynlighed for, at denne konklusion også gælder for Danmark.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om forslaget i andre medlemsstater. På baggrund af tidligere afstemninger om lignende forslag er det usikkert, om der vil være kvalificeret flertal for forslaget blandt medlemsstaterne.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen mener, at det er positivt, at Kommissionen nu har foreslået en række stoffer som uacceptable hjælpestoffer til opførelse på bilag III. Danmark har igennem flere år arbejdet aktivt i EU for at identificere og liste uacceptable hjælpestoffer, som kan være skadelige for menneskers sundhed og miljøet, derunder grundvand. Regeringen agter på den baggrund at støtte Kommissionens forslag om ændring af bilag III til Forordning (EU) 1107/2009, idet der lægges vægt på: 1. At få fastsat kriterier for uacceptable hjælpestoffer både for de iboende egenskaber og for risikovurdering, 2. At få fastsat en proces for identificering og indberetning af uacceptable hjælpestoffer, for fjernelse af hjælpestoffer som ikke længere er uacceptable samt en proces for løbende opdatering af bilag III, så listen bliver dynamisk. 3. At koncentrationsgrænserne for utilsigtede hjælpestoffer ikke unødigt hæves men holdes så lavt som muligt af hensyn til miljø og sundhed.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.